

Zimný webinár technikov technickej kontroly, 14.12.2022

Kontrola brzd

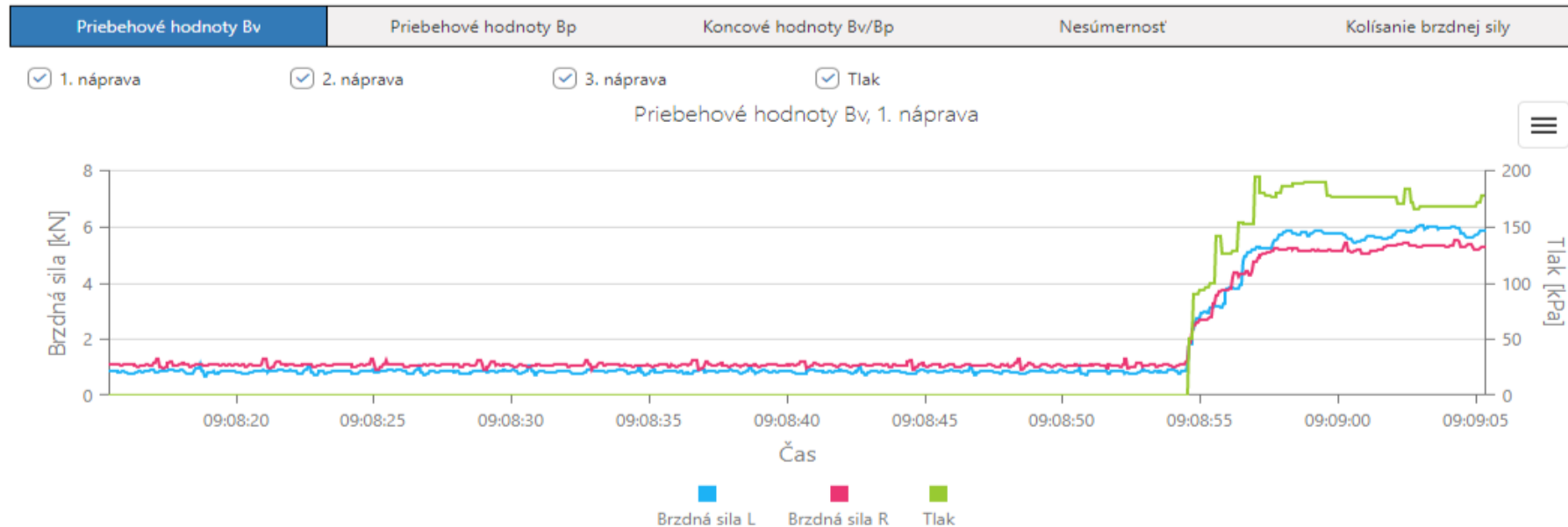
Ing. David Bulava

Automatizácia

- Dlhý čas merania brzd, VSB musí byť schopná prenieť min 30s a môže viac
- (napr. Maha 50s, Roboterm 90s) aký čas je VSB schopná prenieť pre každú STK si musí technik TK overiť nakoľko tento čas nie je ohraničený
- Nesprávne prenesené údaje (Eurosystem V 7.50.137)
- Zlý postup pri ukladaní merania brzd (Vypnutie valcov VSB pri $F_{o_{max}}$)

Brzdy - MAHA IW 7 LON

Vozidlo je spôsobilé

Vozidlo
Údaje
Chyby
OBD správa

Teplota brzdovej kvapaliny:

Platné meranie:

Import/Vyhodnotenie brzdnych síl

Zrušiť vyhodnotenie

Prevádzková brzda

Súhlasím s výpočtom: Áno Nie

Náprava	Brzdná sila prev. brzdy (kN)	Ovládač Brzdy
1.	Ľ:16.28B P:13.93N	538
2.	Ľ:14.03N P:16.16N	604
3.	Ľ:14.63B P:16.29N	674
Zbrzdzenie [%]		
65.41		

Parametre merania:

Vyhodnotenie brzdneho účinku prevádzkovej brzdy
 Najväčšie vypočítané zbrzdzenie: 65.41 %
 Minimálne predpísané zbrzdzenie: 45.00 %

Použité parametre:
 Kategória: O4
 ABS: Áno
 Konštrukčná rýchlosť: 105 km/h
 Dátum schválenia:
 Dátum prvého prihlásenia do evidencie od: 14.02.2012
 Pohotovostná hmotnosť:
 Prevádzková hmotnosť: 6600 kg
 Celková hmotnosť: 35500 kg
 Hmotnosť návesu pripadajúca na točnicu: 11500 kg
 Náves
 Počet náprav: 3
 Typ bŕzd: vzduchotlaká brzdová sústava

Priame vyhodnotenie
 $\sum B_{vi}$: 91320.00 N
 m_s : 24000 kg
 Z: 38.81 %

Lineárna extrapolácia
 p_{max} : 1: 800 kPa 2: 808 kPa 3: 808 kPa
 p_{mci} : 1: 800 kPa 2: 808 kPa 3: 808 kPa
 1. $\sum B_{vi}$: 11500.00 N p_i : 168.00 kPa p_{ni} : 50.00 kPa p_{min} : 240.00 kPa
 2. $\sum B_{vi}$: 30060.00 N p_i : 584.00 kPa p_{ni} : 78.00 kPa p_{min} : 242.40 kPa
 3. $\sum B_{vi}$: 30870.00 N p_i : 674.00 kPa p_{ni} : 46.00 kPa p_{min} : 242.40 kPa
 suma extrapolovaných brzdnych síl: 153917.32 N
 m_s : 24000.00 kg
 Z: 65.41 %

Chyby extrapolácie

Nesprávny postup pri ukladaní merania brzd

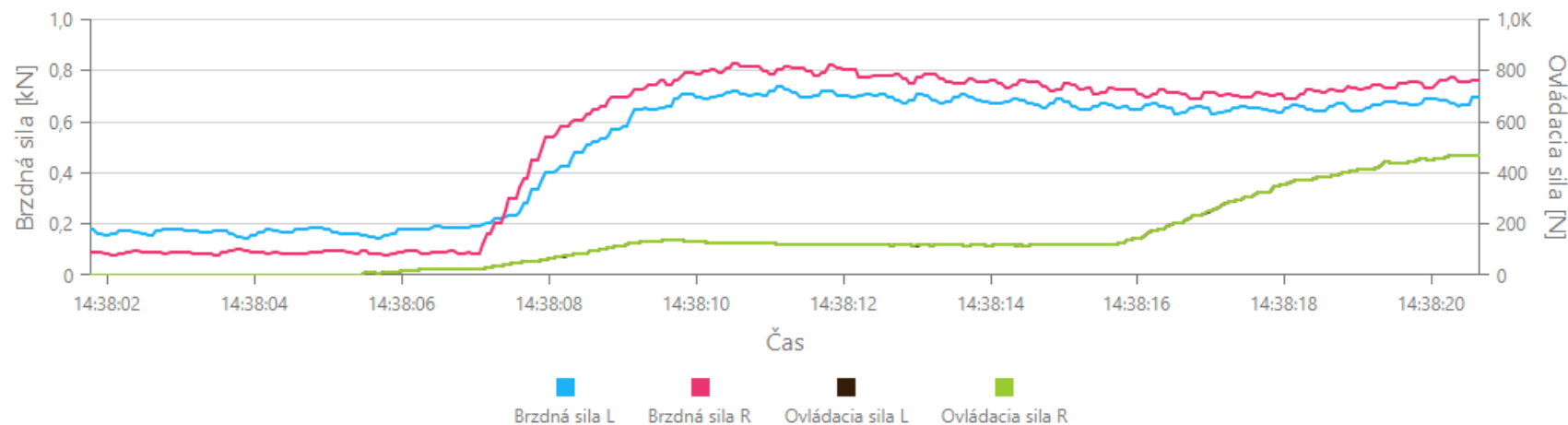
Brzdy - MAHA MAHA MBT 2450 EUROSYSYSTEM (397781-001, EUROSYSYSTEM V 7.50.139)

Priebehové hodnoty Bv   Priebehové hodnoty Bp   Koncové hodnoty Bv/Bp   Nesúmernosť   Kolísanie brzdnjej sily

1. náprava   2. náprava   Ovládacia sila

Priebehové hodnoty Bv, 2. náprava

Brzdne sily				
Náprava	Brzdná sila prev. brzdy (kN)	Ovládacia sila (N)/ Brzdny tlak (kPa)	Najväčší odmeraný tlak v sústave (kPa)	Brzdná sila park. brzdy (kN)
1.	L:02.54N P:02.59B	FoL:95 FoP:95		
2.	L:00.73N P:00.82N	FoL:465 FoP:465		L:01.53B P:01.24B

Správny postup – zlý prenos

Brzdy - MAHA MAHA MBT 7250 EUROSISTEM (5925, EUROSISTEM V 7.50.137)

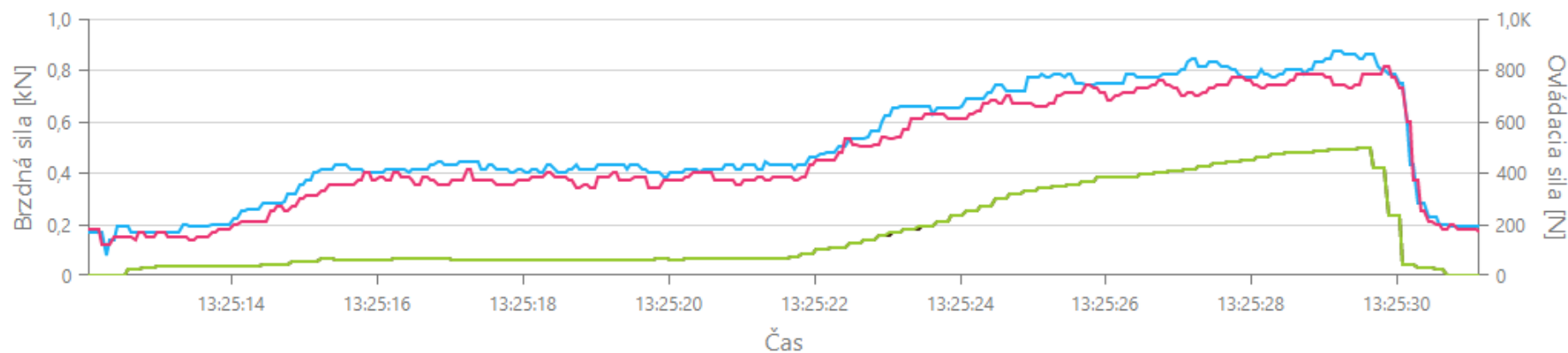
Priebehové hodnoty Bv   Priebehové hodnoty Bp   Koncové hodnoty Bv/Bp   Nesúmernosť   Kolísanie brzdných síl

2. náprava

1. náprava

Ovládacia sila

Priebehové hodnoty Bv, 2. náprava

Brzdná sila L

Brzdná sila R

Ovládacia sila L

Ovládacia sila R

Brzdné sily				
Náprava	Brzdná sila prev. brzdy (kN)	Ovládacia sila (N)/ Brzdný tlak (kPa)	Najväčší odmeraný tlak v sústave (kPa)	Brzdná sila park. brzdy (kN)
1.	L:02,44N P:02,41B	FoL:102 FoP:102		
2.	L:00,84B P:00,78N	FoL:486 FoP:486		L:01,79B P:02,01B

Hmotnosť jazdnej súpravy

Ak v dokladoch o evidencií je hmotnosť jazdnej súpravy rovná 0, alebo nie je uvedená, potom sa účinok parkovacej brzdy na 12% nehodnotí!

Technik tento stav zapíše (vysvetlí) do ďalších záznamov protokolu o TK textom napr.: “Neuvedená hmotnosť jazdnej súpravy“.

- Nesúlady medzi údajmi na výrobnom štítku a na osvedčení o evidencii
- Nesúlady medzi elektronickou formou dokladu a papierovou

V prípade, že je rozdielna niektorá hmotnosť vozidla v elektronickej podobe OEV a papierovej, pričom táto hmotnosť je potrebná na výpočet brzdného účinku prevádzkovej brzdy alebo parkovacej brzdy, v takom prípade sa použije hodnota uvedená v papierovej forme ak bola počas TK predložená.

Neuvedená hmotnosť jazdnej súpravy vozidla v OEV

Rozmery a hmotnosti	
Celkové rozmery/d: (mm)	4525
Celkové rozmery/š: (mm)	1795
Celkové rozmery/v: (mm)	1982
Prevádzková hmotnosť (kg)	1555
Najväčšia prípustná celková hmotnosť (kg)	2340
Najväčšia prípustná hmotnosť pripadajúca na nápravu 1. (kg)	1130
Najväčšia prípustná hmotnosť pripadajúca na nápravu 2. (kg)	1290
Najväčšia prípustná hmotnosť jazdnej súpravy (kg)	0
Najväčšia prípustná hmotnosť prípojného vozidla/brzdeného (kg)	1200
Najväčšia prípustná hmotnosť prípojného vozidla/nebrzdeného (kg)	750
Brzdy	
Prevádzková	Áno
Núdzová	Áno
Parkovacia	Áno
ABS	Nie
Odľahčovacia	Nie
Nápravy	
Druh kolies	Diskové jednoduché
Počet náprav	2
Počet náprav/ z toho poháňaná 1.	Áno
Počet náprav/ z toho poháňaná 2.	Nie
Počet náprav/ z toho poháňaná 3.	Nie
Počet náprav/ z toho poháňaná 4.	Nie
Rázvor (mm)	2912
Rozmer a druh pneumatík na náprave 1./zdvojená	Nie
Rozmer a druh pneumatík na náprave 1.	195/65 R15 93R
Rozmer a druh pneumatík na náprave 2.	195/65 R15 93R
Rozmer a druh pneumatík na náprave 2./zdvojená	Nie
Rozmer a druh pneumatík na náprave 3./zdvojená	Nie
Rozmery a druh pneumatík na náprave 4./zdvojená	Nie
Rozmer ráfikov na náprave 1	6J X 15 H2 ET52.5
Rozmer ráfikov na náprave 2	6J X 15 H2 ET52.5
Najväčšia konštrukčná rýchlosť (km.h-1)	158
Spájacie zariadenie	
Trieda	A50-X
Značka spájacieho zariadenia	GALIA
Typ	D4267
Schvaľovacia značka	27MD K-00669-00
Najväčšia prípustná hmotnosť v bode spojenia/horný záves (kg)	75

Zmenšenie najväčšej celkovej hmotnosti návesu

- Treba dať pozor na údaj, ktorý sa zadáva do iSTK – v automatizovanom výpočte iSTK treba zadať časť hmotnosti pripadajúcej na točnicu, zatiaľ čo v MP 74/2018 je definovaná najväčšia celková hmotnosť návesu, ktorá sa použije pre výpočet. Preto je potrebné aby technik správne rozlíšil hmotnosť, ktorú zadáva na výpočet do systému iSTK.

Požadované parametre

Časť hmotnosti návesu pripadajúca na točnicu(ak je) [kg]:

Náves   Príves

OK

Technik zadá hmotnosť na točnicu v (kg)

Ak ide o náves, namiesto najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti sa vo výpočte použije hodnota jeho najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti zmenšená o časť hmotnosti pripadajúcu na točnicu {údaj v rubrike 46.3 (najväčšia prípustná hmotnosť v bode spojenia – točnica) osvedčenia o evidencii časť I a osvedčenia o evidencii časť II}. Ak tento údaj nie je známy, potom sa za časť hmotnosti návesu pripadajúcu na náves pokladá na jednonápravovom návese 1/2 najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti návesu a na viacnápravovom návese 2/3 najväčšej prípustnej celkovej hmotnosti návesu. Ak v konkrétnom prípade vzniknú pochybnosti o použiteľnosti uvedeného predpokladu, je možné vychádzať zo skutočného rozloženia zaťaženia dokladovaného predloženým vážnym lístkom.

- V MP 74/2018 sú zmienené iba návesy, pre prívesy zmenšenie hmotnosti neplatí, až na jednu výnimku
- Oplenový príves – celá súprava sa v tomto prípade správa ako náves
- Zmenšenie hmotnosti o 1/3 z celkovej hmotnosti návesu (bude predmetom zmeny MP)

Elektronická parkovacia brzda (EPB)

- Pre niektoré vozidlá s EPB je daný postup od zástupcu výrobcu, ako parkovacia brzdu odskúšať na VSB.
- Stk.testek.sk -> Odkazy
- Ak nie je daný postup od výrobcu a vozidlo nie je možné namerať, vykoná sa pokus o rozbeh – vždy, ak je to možné, vykonať na hale pod dohľadom kamier

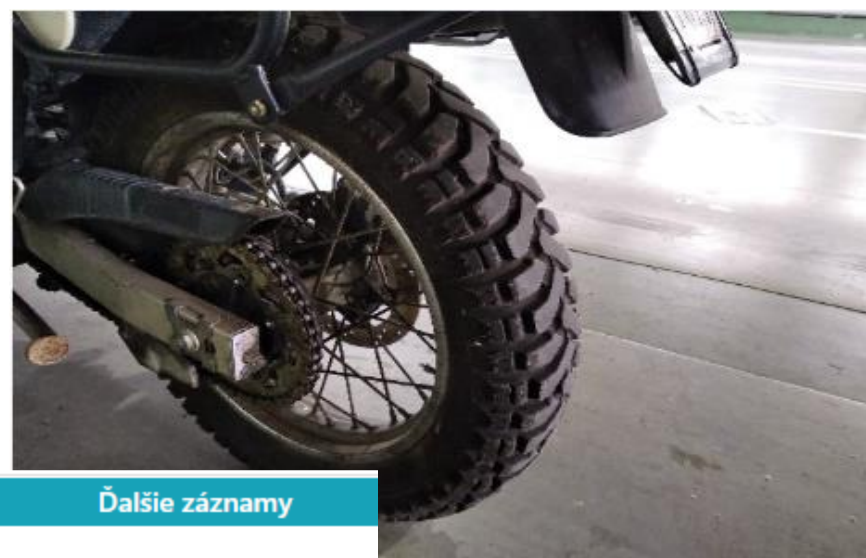
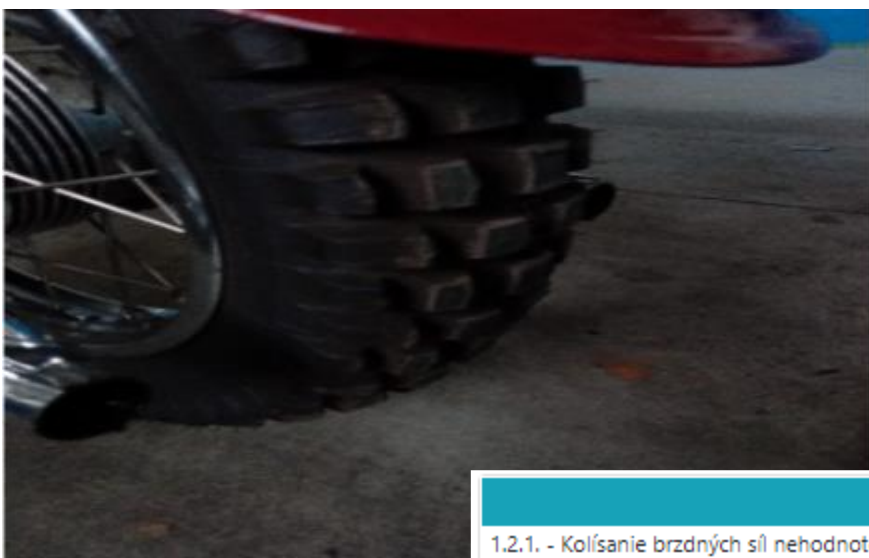
Elektronická parkovacia brzda

Volkswagen

Opel Astra K

Citroën C4 / C6

- Jazdnú skúšku možno vykonávať na vozidlách s nevypínateľným pohonom všetkých kolies – v budúcnosti bude vytvorený zoznam vozidiel, ktoré je možné vo VSB namerať podľa pokynov výrobcov vozidiel
- Nevykonávať jazdnú skúšku z dôvodu namerania nadmerného kolísania brzdných síl ako je dovolené – nehodnotiť kolísanie a uviesť dôvod. Do MP sa doplní povinnosť vyhotoviť fotografiu pneumatík (dezénu) ak technik uvediete, že kolísanie nebolo hodnotené z dôvodu nevhodného dezénu pneumatík

Ďalšie záznamy

1.2.1. - Kolísanie brzdných síl nehodnotené - vzor dezénu pneumatík.

Kolísanie brzdnej sily

- Pri akých hodnotách brzdnej sily hodnotiť kolísanie brzdnej sily?

Pre osobné vozidlá je oblasť, kde sa posudzuje kolísanie, zadaná v metodike

- I. v prípade dosiahnutia najväčších brzdnych síl na jednotlivých nápravách bude brzdna sila rovná najviac 2,5 kN na jednom kolese, potom sa použije ako stredná hodnota kolísania brzdnej sily hodnota najviac 1,0 kN,
- II. v prípade dosiahnutia najväčších brzdnych síl na jednotlivých nápravách bude brzdna sila rovná najviac 5 kN na jednom kolese, potom sa použije ako stredná hodnota kolísania brzdnej sily hodnota najviac 1,5 kN,
- III. v prípade dosiahnutia najväčších brzdnych síl na náprave bude brzdna sila viac ako 5 kN na jednom kolese, potom sa použije ako stredná hodnota kolísania brzdnej sily hodnota najviac 2,0 kN.

Ak sa počas celého merania prejaví väčšie kolísanie, ako je dovolené (aj v horných dvoch tretinách), vyhodnotí sa to ako chyba.

Kolísanie brzdnej sily

- Pre nákladné vozidlá táto oblasť nie je nikde zadefinovaná. Bude ju potrebné zadefinovať v zmene metodik.
- Pre brzdne sily od 10kN do 15kN bude stredná hodnota pre meranie kolísania = 3kN
- Od 15kN vyššie bude táto hodnota = 4kN
- Takisto platí, že ak sa počas merania prejaví väčšie kolísanie, ako je dovolené, aj v horných 2/3, vyhodnotí sa to ako chyba, to znamená, že technik musí vyhodnotiť najväčšie kolísanie brzdnej sily počas merania.

Ďakujem za pozornosť

Ing. David Bulava

telefón: +421 911 565 406

e-mail: david.bulava@testek.sk

Ing. Miroslav Šešera

telefón: +421 911 246 216

e-mail: miroslav.sesera@testek.sk

